

public issue

# ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΒΑΡΟΜΕΤΡΟ

Ιανουάριος  
2010

**Μηνιαία εκτίμηση  
εκλογικής επιρροής**

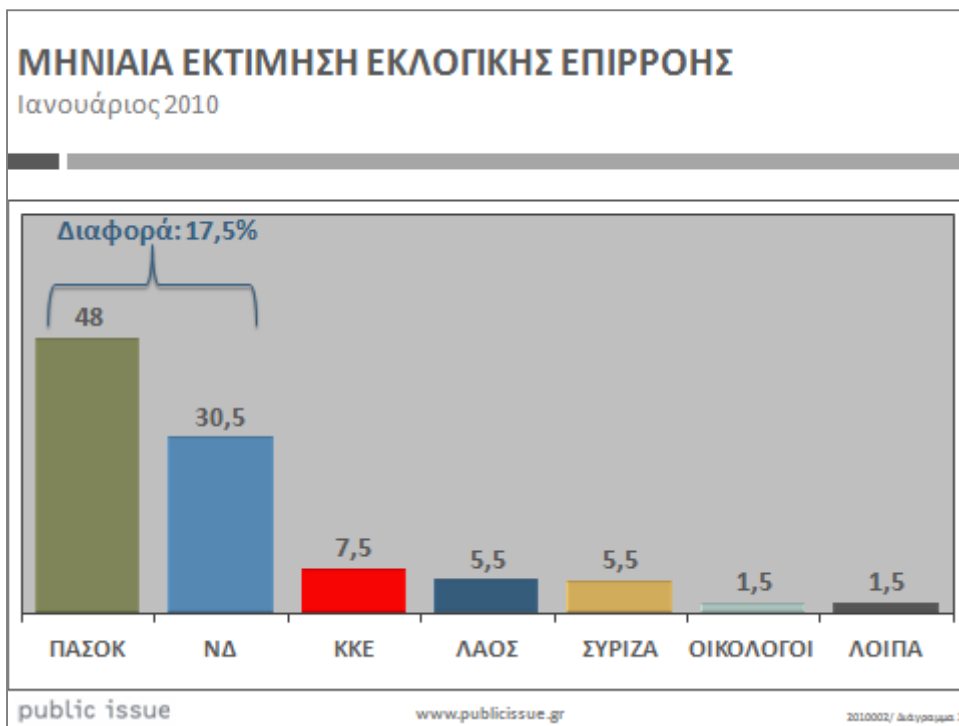
Με βάση τη μεθοδολογία  
ανάλυσης χρονολογικών σειρών

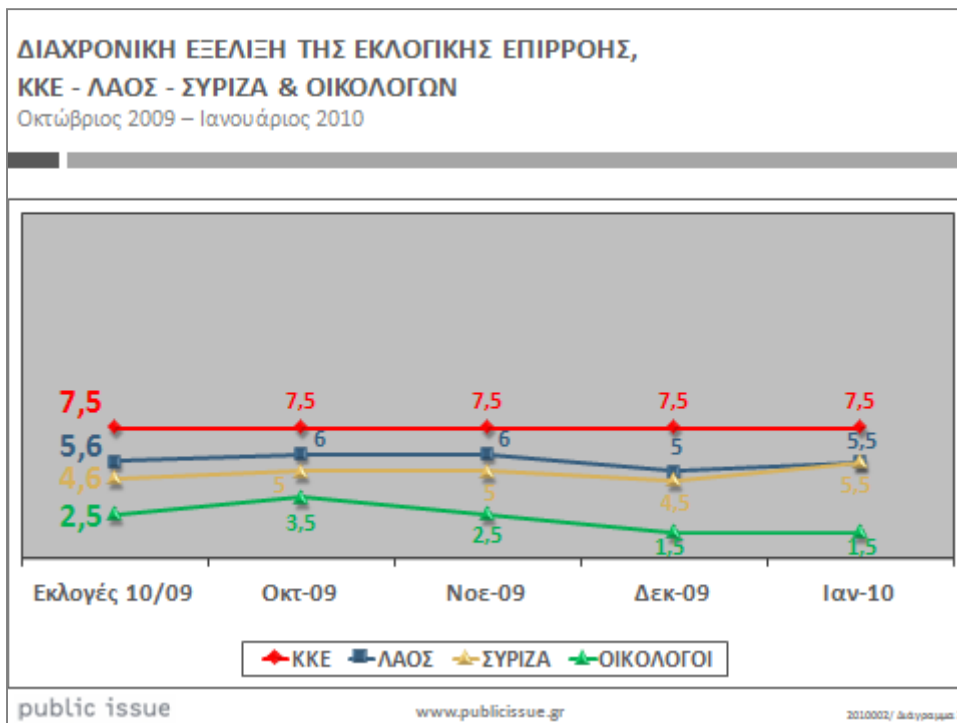
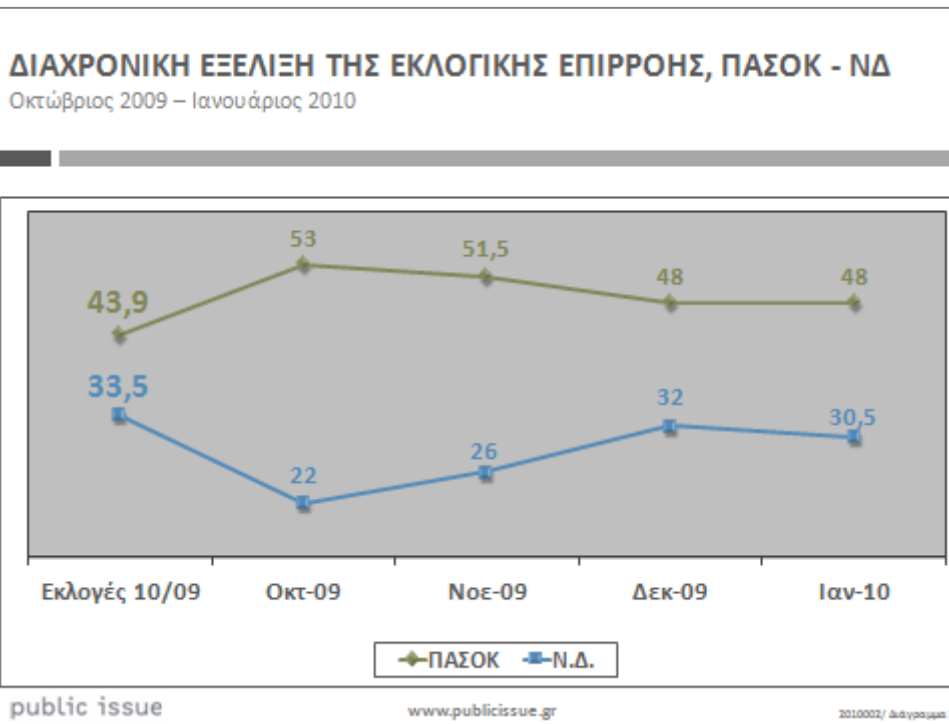
**Η ταυτότητα της έρευνας, στην οποία στηρίζεται η τρέχουσα μηνιαία εκτίμηση της εκλογικής επιρροής των πολιτικών κομμάτων**

**Πανελλαδική τηλεφωνική έρευνα χωρίς κάλπη, σε δείγμα 1.042 ατόμων, ηλικίας 18 ετών και άνω, που διαθέτει το εκλογικό δικαίωμα. Πραγματοποιήθηκε για λογαριασμό του ΣΚΑΪ και της ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ, στο χρονικό διάστημα 8-12/1/2010.**

**Η Public Issue ιδρύθηκε το 2001 από τον Γιάννη Μαυρή  
Εξειδικεύεται στις πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές έρευνες  
κοινής γνώμης, στην Ελλάδα και την Κύπρο  
Είναι μέλος της WAPOR (World Association for Public Opinion Research),  
της ESOMAR (European Society for Opinion & Marketing Research)  
& του ΣΕΔΕΑ (Σύλλογος Εταιρειών Δημοσκόπησης & Έρευνας Αγοράς)**

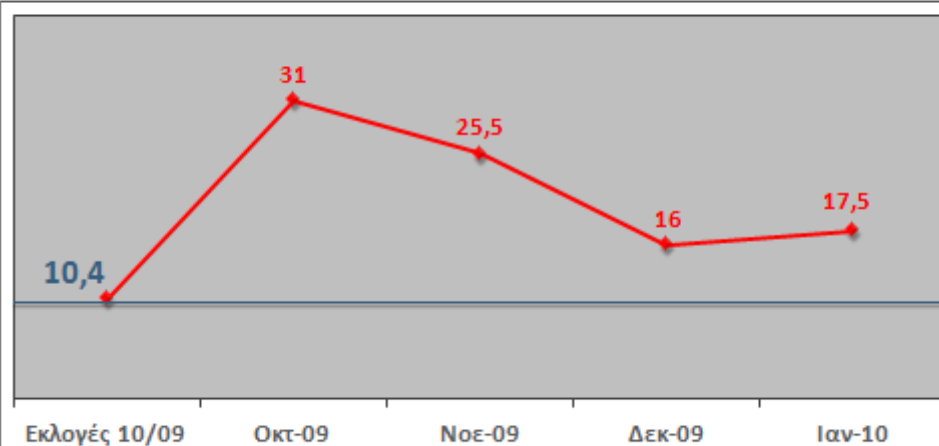
# public issue





## ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΠΑΣΟΚ - ΝΔ («ΨΑΛΙΔΑΣ»)

Οκτώβριος 2009 – Ιανουάριος 2010



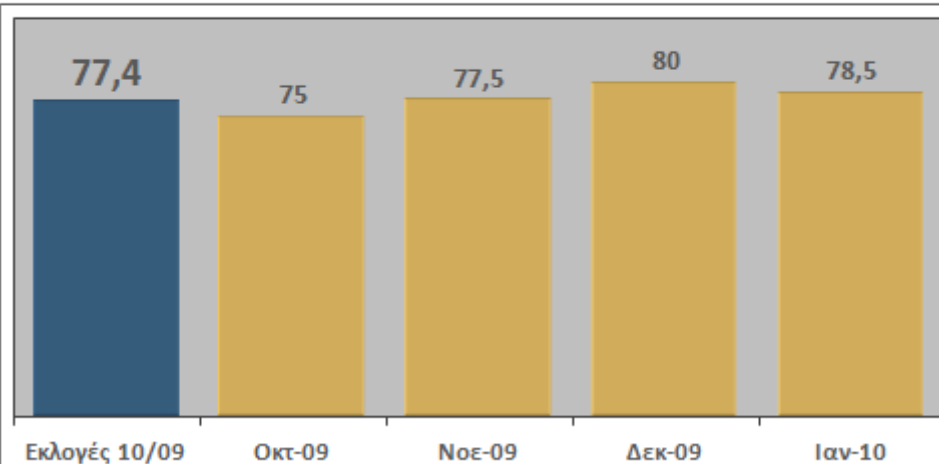
public issue

www.publicissue.gr

2010002/ Διάγραμμα 4

## ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΡΡΟΗΣ ΤΟΥ ΔΙΚΟΜΜΑΤΙΣΜΟΥ (ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΠΑΣΟΚ+ΝΔ)

Οκτώβριος 2009 – Ιανουάριος 2010



public issue

www.publicissue.gr

2010002/ Διάγραμμα 5

## Η Μεθοδολογία της PUBLIC ISSUE για την εκτίμηση της εκλογικής επιρροής των κομμάτων

### 1. Οι τρεις βασικές μεθοδολογικές καινοτομίες

Από τις εκλογές του 2004, η Public Issue εισήγαγε τρεις βασικές καινοτομίες στην εκτίμηση της εκλογικής επιρροής των πολιτικών κομμάτων, που στηρίζεται στις έρευνες πρόθεσης ψήφου:

- α) την **τηλεφωνική μέθοδο**, έναντι της έως τότε χρησιμοποιούμενης μεθόδου των ερευνών, με προσωπικές συνεντεύξεις (face-to-face) και «χρήση κάλπης», που αποτελεί μια αμφιλεγόμενη, αμιγώς ελληνική πρωτοτυπία.
- β) την κατάργηση της **στάθμισης** του δείγματος με την προηγούμενη ψήφο και την αντικατάστασή της, με τη μεθοδολογία της **ανάλυσης χρονολογικών σειρών** (time-series analysis) των ερευνών της και τέλος,
- γ) την αλλαγή του τρόπου παρουσίασης των αποτελεσμάτων των δημοσκοπήσεων, με τη δημοσίευση της εκλογικής επιρροής των κομμάτων σε κάθε έρευνα, αντί της παρουσίασης των αποτελεσμάτων με την λεγόμενη «αδιευκρίνιστη» ψήφο, πρακτική που ακολουθούν οι υπόλοιπες εταιρείες του κλάδου.

Με τον όρο **εκτίμηση εκλογικής επιρροής** εννοείται ο επανυπολογισμός των ποσοστών των κομμάτων (repercentage), ώστε τα αποτελέσματα της έρευνας να είναι συγκρίσιμα με τα εκλογικά αποτελέσματα (δηλαδή να μην συμπεριλαμβάνουν «αδιευκρίνιστη» ψήφο). Η κατανομή της «αδιευκρίνιστης» ψήφου (δηλαδή όσων δεν διευκρίνισαν την πρόθεση ψήφου τους) που προκύπτει, δεν είναι αναλογική (απλή απαλειφή), αλλά πραγματοποιείται με τη χρήση στατιστικών υποδειγμάτων.

Η εκτίμηση της εκλογικής επιρροής γίνεται συνδυάζοντας την ανάλυση των βραχυχρόνιων και των μακροχρόνιων τάσεων της πρόθεσης ψήφου.

### 2. Η ανάλυση των βραχυχρόνιων τάσεων

Ο όρος **βραχυχρόνιες τάσεις** στη διαχρονική εξέλιξη της εκλογικής επιρροής ενός κόμματος περιγράφει τις τάσεις που διαμορφώνονται, κατά τη διάρκεια ενός εκλογικού κύκλου. Για τη μελέτη των βραχυχρόνιων τάσεων της επιρροής κάθε κόμματος, χρησιμοποιείται η χρονολογική σειρά των διευκρινισμένων απαντήσεων στην ερώτηση πρόθεσης ψήφου, στις μηνιαίες τηλεφωνικές έρευνες του Βαρόμετρου της Public Issue, από τις εκλογές του 2004 και ύστερα.

Η ανάλυση των βραχυχρόνιων τάσεων γίνεται ως εξής: Αρχικά εφαρμόζεται, στη σειρά πρόθεσης ψήφου κάθε κόμματος, η τεχνική εξομάλυνσης Kalman (Kalman smoothing). Η εξομάλυνση Kalman είναι μια τεχνική που μειώνει την επίδραση του δειγματοληπτικού σφάλματος, σε κάθε έρευνα, και, επομένως, επιτρέπει την διάκριση της πραγματικής μεταβολής, από το δειγματοληπτικό σφάλμα, στην διαχρονική εξέλιξη των ποσοστών ενός κόμματος.

Στη συνέχεια, οι σειρές των εξομαλυσμένων, με την τεχνική Kalman, ποσοστών αναλύονται με τη μεθοδολογία Box-Jenkins. Τα υποδείγματα χρονολογικών σειρών που κατασκευάζονται, είναι συνδυασμός ενός ARIMA υποδείγματος (**AutoRegression Integrated Moving Averages**) και μιας ψευδομεταβλητής (dummy variable), που περιγράφει τις βουλευτικές εκλογές του 2007. Τα υποδείγματα αυτά χρησιμοποιούνται, ώστε να απαλειφθεί η εγγενής μεροληψία των δημοσκοπήσεων.

Επικουρικά, στις μηνιαίες τηλεφωνικές έρευνες του Βαρόμετρου της Public Issue, χρησιμοποιείται και η τοπική παλινδρόμηση εξομάλυνσης γραφήματος (**Locally Weighted Scatterplot Smoothing - loess regression**). Πρόκειται για μια στατιστική τεχνική, που προσπαθεί να «ανιχνεύσει» τάσεις, με την ευρύτερη έννοια, στην διαχρονική εξέλιξη των ποσοστών ενός κόμματος, εξουδετερώνοντας τις ακραίες-έκτροπες τιμές (outliers), είτε αυτές οφείλονται σε αληθινά γεγονότα, είτε σε δειγματοληπτικά σφάλματα.

### **3. Η ανάλυση των μακροχρόνιων τάσεων**

Ο όρος **μακροχρόνιες τάσεις** στη διαχρονική εξέλιξη της εκλογικής επιρροής ενός κόμματος περιγράφει τις τάσεις που διαμορφώνονται σε ένα χρονικό διάστημα, μεγαλύτερο του ενός εκλογικού κύκλου. Για τη μελέτη των μακροχρόνιων τάσεων της επιρροής κάθε κόμματος, χρησιμοποιείται η χρονολογική σειρά των διευκρινισμένων απαντήσεων στην ερώτηση πρόθεσης ψήφου, σε όλες τις έρευνες από τον Ιούνιο του 1995 ως σήμερα, της Public Issue και παλαιότερα της VPRC (έρευνες VPRC, για την περίοδο 1995-2003, Βαρόμετρο Public Issue, από το 2004 και εξής). Μέχρι τον Δεκέμβριο του 2003, οι έρευνες πραγματοποιήθηκαν με προσωπικές συνεντεύξεις (face to face), ενώ από τον Ιανουάριο του 2004 και ύστερα με τηλεφωνικές συνεντεύξεις. Οι χρονοσειρές της εκλογικής επιρροής κατασκευάζονται σε τριμηνιαία βάση, παίρνοντας ως τιμή για κάθε τρίμηνο το μέσο όρο των ερευνών του τριμήνου. Οι σειρές πρόθεσης ψήφου αναλύονται, επίσης, με τη μεθοδολογία Box-Jenkins. Τα υποδείγματα χρονολογικών σειρών που κατασκευάζονται, είναι συνδυασμός ενός ARIMA υποδείγματος (**AutoRegression Integrated Moving Averages**) και ψευδομεταβλητών (dummy variables), που περιγράφουν τα έκτακτα γεγονότα (interventions) που επηρέασαν την εξέλιξη της επιρροής των κομμάτων στην υπό μελέτη περίοδο. Ανάμεσα στα έκτακτα γεγονότα συμπεριλαμβάνονται όλες οι εκλογικές αναμετρήσεις από το 1996 και ύστερα.

### **4. Συνδυασμός των βραχυχρόνιων και των μακροχρόνιων τάσεων**

Τόσο οι βραχυχρόνιες, όσο και οι μακροχρόνιες τάσεις προσεγγίζουν το ίδιο ζητούμενο, δηλαδή την εκλογική επιρροή των κομμάτων, από διαφορετική οπτική γωνία. Επομένως, είναι λογικό να μη δίνουν πάντα το ίδιο αποτέλεσμα και, κατά συνέπεια, οι εκτιμήσεις που προέρχονται από αυτές τις δύο διαφορετικές αφετηρίες, πρέπει να συνεκτιμώνται. Η εκτίμηση που δημοσιοποιείται από το Βαρόμετρο, βασίζεται στο μέσο όρο των βραχυχρόνιων και μακροχρόνιων εκτιμήσεων.

### **5. Το περιθώριο σφάλματος της εκτίμησης**

Το περιθώριο σφάλματος της εκτίμησης προκύπτει από τα υποδείγματα χρονολογικών σειρών με τα οποία γίνεται η εκτίμηση (ARIMA υποδείγματα και εξομάλυνση Kalman). το περιθώριο σφάλματος της εκτίμησης δεν είναι το γνωστό δειγματοληπτικό σφάλμα (sampling error). Το περιθώριο σφάλματος της εκτίμησης επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες, όπως: το μέγεθος του δείγματος, το ποσοστό του κόμματος στη διευκρινισμένη ψήφο, την καλή προσαρμογή των υποδειγμάτων στη χρονοσειρά των δεδομένων (fitting) και το συγκεκριμένο ARIMA υπόδειγμα που επιλέγεται.

**©PUBLIC ISSUE, Μηνιαία Εκτίμηση Εκλογικής Επιρροής, 1/2010**  
**B. Κωνσταντίνου 16, 116 35, Αθήνα, T: 210-7575 000, F: 210-7575 100,**  
**E: [info@publicissue.gr](mailto:info@publicissue.gr), W: [www.publicissue.gr](http://www.publicissue.gr)**

«Copyright 2009 της Public Issue - Επιτρέπεται η αντιγραφή επί λέξει και η χρήση των αποτελεσμάτων που περιλαμβάνονται στην παρούσα έκδοση, χωρίς να απαιτείται καταβολή χρηματικής αποζημίωσης, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει ευκρινής και διακριτή αναφορά στην πηγή προέλευσης»